

[Johannes Hansen.]

Læreruddannelsen, som Lovforslagets Gennemførelse giver dem Adgang til. Man har for ikke at lægge disse Forsøg Sten i Vejen fundet det rimeligt, at der for de nævnte Seminarier gives Ministeriet Adgang til at afvige fra den ellers gældende Eksamensordning, men man finder det paa den anden Side nødvendigt, at der ogsaa i saadanne Tilfælde er beskikkede Censorer med ved Bedømmelsen af Elevernes Standpunkt. Dette udtrykkes saaledes i Betænkningen:

„Udvalget forudsætter dog, at der ved Eksamens eventuelle Erstatning med andre Former under alle Omstændigheder kræves visse skriftlige Besvarelser med Bedømmelse saavel fra Seminariets Side som ved en beskikket Censor. Ministeren har erklæret sig enig heri.“

Adskillige Grunde taler til Fordel for en saadan Medvirken af en beskikket Censor. De Seminarier, der gaar ind i Forsøgsarbejdet, har en Interesse i, at deres Eksamen i det almindelige Omdømme ikke løber nogen Risiko for at vurderes lavere end Eksamen fra andre Seminarier, og deres Elever har en ikke mindre Interesse i det. Det maa derfor anses for rimeligt og rigtigt at fastholde de beskikkede Censurers Medvirken ved Forsøgsseminarier lige saa fuldt som andesteds. De Myndigheder, der ansætter Lærerne, har et berettiget Krav paa, at beskikkede Censorer anvendes i samme Omfang ved samtlige Seminarier. Det maa antages, at beskikkede Censorer giver større Sikkerhed for Ensartethed i Karaktergivningen Landet over; end man ellers kunde opnaa. Heri ligger ikke nogen Paastand i Retning af, at det enkelte Seminarium eller et enkelt Seminariums Lærere ikke skulde bestræbe sig for en fuldt ud saglig Bedømmelse, men den beskikkede Censor, der medvirker Landet over, faar herigennem Betingelser for en ensartet Bedømmelse, som den enkelte Seminarielærer i Almindelighed ikke kan have. Der kan endvidere for den enkelte Elev ogsaa forekomme Tilfælde, hvor det kan være en Betyggelse eller føles som en Betyggelse, at en beskikket Censor medvirker.

Alt taget i Betragtning har Udvalget derfor, som sket er, ment at maatte fremsætte den i Betænkningen angivne Forudsætning for Indstillingen, og jeg ønsker at takke den højtærede Minister, fordi han har været villig til at tiltræde denne Forudsætning.

Idet jeg gaar ud fra, at Ministeren ikke fraviger den almindelige Eksamensordning mere, end Forsøgsarbejdet virkelig nødven-

diggør, saaledes at der blot bliver Tale om enkelte eller dog kun faa Fag, hvori Afvigelse sker, skal jeg paa Udvalgets Vegne anbefale Lovforslaget til Vedtagelse i Haabet om, at Loven maa bidrage til værdifulde Erfaringer og Impulser med Hensyn til Reformeringen af vor Seminarieundervisning og dermed blive af Værdi for den danske Børneskole.

Undervisningsministeren (Hartwig Frisch): Jeg vil gerne takke Udvalget for den Medvirken, det har ydet til Gennemførelsen af dette efter min Mening ikke ubetydelige Lovforslag. Betydningen af det ligger i selvé Sagens Natur — deri, at man vil gøre det muligt at faa friere Former ind i Seminariernes Undervisning, og dertil hører efter min Mening uomgængeligt, at man ogsaa maa skabe visse friere Former for de Prøver, der skal afholdes.

Udvalget har ikke modsat sig, at den fornødne Bemyndigelse gives. Jeg har dog fremhævet under vore Forhandlinger i Udvalget, at vi fra Ministeriets Side, saadan som Lovforslaget er formet, har paalagt os meget stærke Baand i Retning af de Betingelser, der skal stilles. Paa eet Punkt har Udvalget imidlertid lagt en ganske særlig Interesse for Dagen: at der for ethvert Fag, ogsaa for dem, i hvilke der ikke direkte holdes en mundtlig Eksamen, skal være en eller anden Art af Prøve, hvor der ogsaa kan medvirke beskikkede Censorer. Jeg forstaar meget vel de Betragtninger, som Ordføreren, det ærede Medlem Hr. Johannes Hansen, i sin særdeles besindige Ordførertale fremkom med. Jeg synes dog ikke, jeg vil lægge Skjul paa, at jeg ikke nærer saa store Betænkeligheder som Udvalget ved at give Bemyndigelsen simpelt hen i den Form, hvori den var foreslaet, men jeg vil heller ikke lægge Skjul paa, at jeg vel forstaar de Argumenter, der har været fremført, selv om jeg ikke helt kan lodde Virkningerne for det, der skulde være Lovforslagets Hovedhensigt, nemlig at gennemføre en dybtgaaende Reform i den Forstand, at vi kunde faa en virkelig Forsøgsundervisning ved Seminarierne. Jeg har imidlertid bøjet mig for Udvalgets næsten enstemmige Opfattelse, og jeg kan heller ikke se, at det nu foreslaede ligger saa forfærdelig langt fra de Forpligtelser, Ministeriet i Forvejen havde paalagt sig.

Det er ejendommeligt for mig — jeg kan ikke helt tilbageholde denne politiske Bemærkning —, at samtidig med, at vi har haft to meget langvarige Samraad, hvor vi meget indgaaende har drøftet de Garantier, som dette høje Ting har ønsket for, at der